

راه روشن

علی اکبر قربانی

www.ketab.ir

راه روشن

علی اکبر قربانی

لیتوگرافی و چاپ: توحید

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۰

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه

قیمت: ۳۰/۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۵۱۳-۹-۱

کلیه حقوق اثر متعلق دفتر پژوهش و آموزش می‌باشد.

قربانی، علی اکبر، ۱۳۳۶ -

راه روشن

/علی اکبر قربانی - بوشهر: انتشارات زمزمه های روشن، ۱۳۹۰.

۱۶۷ ص.

ISBN: 978-600-92513-9-1

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۰.

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

اداره کل تبلیغات اسلامی استان بوشهر

دفتر پژوهش و آموزش

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۲	تقدیم
۱۴	پیش‌گفتار
۱۷	مقدمه
۲۰	بدعت و درک معنای آن
۲۰	معنای شرعی بدعت
۲۱	ارکان بدعت
۲۲	بدعت از منظر قرآن
۲۳	بدعت، در آئینه‌ی روایات
۲۴	بدعت در روایات شیعه
۲۵	اتهام بدعت بستن وهابیت به مسلمانان
۲۷	سیمای اهل بیت پیغمبر (ص)
۲۹	شرح و توضیح واژه «سنی»
۳۱	مذاهب اهل سنت
۳۳	زندگی عبدالله بن عثمان مکتبی به ابی بکر بن ابی قحافه
۳۴	مختصری از زندگی نامه عمر بن خطاب
۳۷	اشاره به دستور وصیت
۳۸	اطلاعت امر پیغمبر واجب است
۳۸	منع نمودن پیغمبر از وصیت
۳۹	مختصری از زندگی نامه عثمان بن عفان
۴۲	مختصری از زندگی نامه ابو حنیفه
۴۳	مختصری از زندگی نامه‌ی امام احمد حنبل
۴۴	مختصری از زندگی نامه امام شافعی
۴۴	مختصری از زندگی نامه امام مالک

- ۴۵ مختصری پیرامون زندگی ابن تیمیه
- ۴۶ ابن تیمیه زمان، زندگی و اندیشه
- ۵۰ اندیشه‌های ابن تیمیه
- ۵۳ قیاس
- ۵۴ وهابیه
- ۵۵ نقش خاندان سعود در پیشبرد وهابیت
- ۵۷ لورنس انگلیسی و وهابیت
- ۵۸ محاصره‌ی مجدد نجف اشرف و کربلای معلی
- ۵۸ عبدالعزیز بن سعود
- ۶۰ ویران کردن قبور و آثار اسلامی مکه
- ۶۰ تخریب قبور ائمه بقیع
- ۶۲ مختصری از زندگی نامه امام علی (ع)
- ۶۵ فضایل امیر المومنین (ع)
- ۷۰ شیعه
- ۷۲ اصول عقائد شیعه
- ۷۳ شیعه در آئینه روایات معصومین (ع)
- ۷۶ معرفی واقعی شیعه و مذهب تشیع
- ۷۷ علی (ع) از دیدگاه قرآن کریم
- ۸۲ جایگاه اهل بیت (ع) در منابع اسلامی
- ۸۳ شبهات وهابیت علیه شیعه
- ۸۳ شبهه‌ی اول:
- آیا شیعه در روز سقیفه به وجود آمد؟
- ۸۴ شبهه‌ی دوم:
- آیا تشیع ساخته‌ی عبدالله بن سبا یهودی نیست؟
- ۸۷ شبهه‌ی سوم:
- اگر شیعه حق است چرا در اقلیت بوده و اهل سنت در اکثریت؟

- شبهه‌ی چهارم: ۸۸
- آیا خواجه نصیرالدین طوسی و ابن علقمی شیعی برای سقوط خلافت نقش نداشتند؟
- شبهه‌ی پنجم: ۹۰
- چرا شیعه قائل به رؤیت خدا در آخرت نمی‌باشد؟
- شبهه‌ی ششم: ۹۲
- آیا توسل به روح اولیاء الهی صحیح و مشروع می‌باشد؟
- شبهه‌ی هفتم: ۹۴
- آیا توسل به فردی که از دنیا رفته نوعی پرستش میت نیست؟
- شبهه‌ی هشتم: ۹۶
- آیا تبرک و استشفاء به آثار اولیاء الهی شرک نیست؟
- شبهه‌ی نهم: ۹۷
- آیا این که شیعیان خدا را به مقام اولیاء سوگند می‌دهند شرک نیست؟
- شبهه‌ی دهم: ۹۸
- آیا این که شیعیان نذر برای غیر خدا می‌کنند شرک نیست؟
- شبهه‌ی یازدهم: ۹۹
- آیا این که شیعیان به غیر خدا سوگند می‌خورند، جایز است؟
- شبهه‌ی دوازدهم: ۱۰۰
- آیا بزرگداشت اولیاء الهی در سالروز تولد و درگذشت آنها بدعت نیست؟
- شبهه‌ی سیزدهم: ۱۰۲
- آیا زیارت قبور مومنین شرک و بدعت است؟
- شبهه‌ی چهاردهم: ۱۰۳
- آیا در اسلام زیارت قبور توسط زنان منع شده است؟
- شبهه‌ی پانزدهم: ۱۰۴
- آیا سفر به قصد زیارت قبور مشروع است؟
- شبهه‌ی شانزدهم: ۱۰۵
- آیا ساخت بنا روی قبور بدعت نیست؟

- ۱۰۷ شبهه‌ی هفدهم:
آیا نمازگزاردن نزد قبور اولیاء خلاف شرع نیست؟
- ۱۰۸ شبهه‌ی هجدهم:
آیا گریه و سوگواری در مرگ عزیزان در اسلام ممنوع است؟
- ۱۰۹ شبهه‌ی نوزدهم:
گفته می‌شود شیعیان قرآنی به نام مصحف فاطمه زهرا (س) دارند، آیا صحیح است؟
- ۱۱۰ شبهه‌ی بیستم:
آیا علی بن ابی‌طالب (ع) مصحف جداگانه‌ای داشته است؟
- ۱۱۲ شبهه‌ی بیست و یکم:
آیا از نظر شیعه قرآن تحریف شده است؟
- ۱۱۴ شبهه‌ی بیست و دوم:
چرا شیعیان به کتب دعا بیشتر از قرآن اهتمام می‌ورزند؟
- ۱۱۵ شبهه‌ی بیست و سوم:
چرا شیعه روایات تحریفی را از کتب حدیثی حذف نمی‌کند؟
- ۱۱۷ شبهه‌ی بیست و چهارم:
اگر امامت از اصول دین است چرا قرآن در این مورد سخن نگفته است؟
- ۱۱۹ شبهه‌ی بیست و پنجم:
چرا نام امامان دوازده‌گانه شیعه در قرآن نیامده است؟
- ۱۲۱ شبهه‌ی بیست و ششم:
پیامبر (ص) فرمودند خلفای بعد از من دوازده نفرند، در صورتی که ائمه مورد نظر شیعه فقط دو نفرشان خلافت کردند.
- ۱۲۲ شبهه‌ی بیست و هفتم:
آیا حضور حضرت علی (ع) در شورای شش نفره بیانگر قبول نظام شورای در امامت نیست؟

- شبهه‌ی بیست و هشتم: ۱۳۴
آیا در نهج البلاغه نشانی از وجود نص بر امامت حضرت علی (ع) و فرزندان وجود دارد؟
- شبهه‌ی بیست و نهم: ۱۳۵
آیا امامت کودکی مانند امام جواد (ع) از نظر عقل قابل قبول است؟
- شبهه‌ی سی ام: ۱۳۷
دلیل عصمت امامان شبهه چیست؟
- شبهه‌ی سی و یکم: ۱۳۹
آیا منظور از اهل بیت (ع) در قرآن زنان پیامبر (ص) نیستند؟
- شبهه‌ی سی و دوم: ۱۳۱
آیا به جای کتاب الله و عترتی در حدیث ثقلین کتاب الله و سنتی نبوده است؟
- شبهه‌ی سی و سوم: ۱۳۴
پیامبران ارث نمی‌گذارند چرا می‌گویند که فدک پیامبر (ص) به حضرت زهرا (س) رسیده بود؟
- شبهه‌ی سی و چهارم: ۱۳۶
آیا ازدواج ام کلثوم، دختر حضرت علی (ع) با عمر بن خطاب نشانه‌ی رابطه‌ی حسنه بین آن‌ها نیست؟
- شبهه‌ی سی و پنجم: ۱۳۷
چرا امام علی (ع) نام خلفاء را بر روی فرزندان گذاشت؟
- شبهه‌ی سی و ششم: ۱۳۹
اگر علی (ع) خلیفه‌ی پیامبر (ص) بود چرا پس از قتل عثمان خلافت را نپذیرفت؟
- شبهه‌ی سی و هفتم: ۱۴۰
اگر خلفا به فاطمه‌ی زهرا (س) ظلم کردند چرا شوهر دلیرش از او دفاع نکرده است؟
- شبهه‌ی سی و هشتم: ۱۴۱
چرا حضرت علی (ع) در دوران خلافتش ازدواج موقت را رواج نداد و فدک را باز نگرداند؟

- ۱۴۴ شبهه‌ی سی و نهم:
آیا ادای نماز عصر بلافاصله بعد از نماز ظهر و همچنین نماز عشاء بعد از نماز مغرب از طرف شیعیان خلاف سنت پیامبر نمی‌باشد؟
- ۱۴۵ شبهه‌ی چهل و یکم:
آیا سجده بر مهر مخصوصا بر تربت امام حسین (ع) شرک نیست؟
- ۱۴۷ شبهه‌ی چهل و یکم:
آیا صلوات فرستادن بر پیامبر (ص) بدون اهل بیت صحیح است؟
- ۱۴۸ شبهه‌ی چهل و دوم:
چرا پیامبر (ص) قبل از غدير در طول رسالت، علی (ع) را برای خلافت معرفی نکردند؟
- ۱۵۰ شبهه‌ی چهل و سوم:
آیا آیه غار دلیلی بر فضیلت خلیفه اول ابوبکر بن ابی قحافه نمی‌باشد؟
- ۱۵۴ شبهه‌ی چهل و چهارم:
چرا شیعه عمر را متهم به افسانه‌هائی مانند کشتن زدن خانه فاطمه (س) و ... می‌کند؟
- ۱۵۷ شبهه‌ی چهل و پنجم:
آیا ممکن است انسانی بیش از هزار سال عمر نماید و دیده نشود؟
- ۱۵۸ دو کرامت برای حضرت مریم بنت عمران:
- ۱۵۸ تبرک چیست؟
- ۱۵۹ ۱ - تبرک جستن به مقام ابراهیم (ع):
- ۱۵۹ ۲ - پیراهن حضرت یوسف و بینا شدن چشم حضرت یعقوب.
- ۱۶۰ ۳ - صندوق عهد، مایه آرامش و پیروزی بنی اسرائیل
- ۱۶۰ ۴ - تبرک با جایگاه اصحاب کهف:
- ۱۶۱ ۵ - تبرک به حجرالاسود:
- ۱۶۱ ۶ - آب زمزم و ناودان طلا:
- ۱۶۳ کارنامه عملی وهابیت
- ۱۶۴ وهابیت و خداشناسی:

۱۶۵

۱۶۶

نظر مؤلف:

منابع و مأخذ:

www.ketab.ir

تقدیم

به ارواح مطهر چهارده خورشید و ماه آسمان نبوت و امامت که با گفتار و کردار خویش بذر آدمیت را در جهان بشریت پاشیدند و به انسان‌ها درس چگونه زیستن و چگونه رفتن را آموختند.

به انانی که با شمیم عطر وجودشان بوستان حیات آدمیان را معطر ساختند و راه چگونه پیروی قلّه‌های کمال را به انسان‌ها نمایاندند.

به آنان که مصالح بارز و عینی آیات تطهیر، مودت، مباحله، سبقت، جهاد و شهادت فی سبیل الله بودند. (علی اکبر قربانی)

پیش‌گفتار

با توجه به اینکه مبحث فرهنگ دینی در جامعه ایران - بویژه پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی - همواره از مباحث حساس و چالش برانگیز و پر دامنه در محافل علمی و تحقیقی می‌باشد، و ایجاد پشتوانه‌ای مستند، روشمند و روزآمد برای آن می‌تواند باعث آشنایی نسل جدید و جوان با این میراث ارزشمند شود و در شناخت و ارزیابی اندیشه‌ها و جریان‌های مختلف فکری موثر بیفتد، لذا بر آن شدیم تا سلسله‌آثاری را در حوزه‌های مختلف فرهنگ دینی تولید و منتشر کنیم.

دفتر پژوهش و آموزش اداره کل تبلیغات اسلامی استان بوشهر در نظر دارد با انگیزه زمینه‌سازی برای تبادل افکار و نیز توسعه‌ی اطلاع‌رسانی جهت رشد و بالندگی سطح علمی جامعه، بویژه در سطح دانشجویان، طلاب و پژوهشگران، مباحثی را در حوزه‌ی جامعه‌شناسی دین، روانشناسی دین، فلسفه دین، ادبیات دینی، تاریخ دین، حکومت اسلامی، و... مطرح و در قالب مجموعه‌ای از آثار تهیه و در اختیار علاقه‌مندان قرار دهد.

کتاب حاضر یکی از این مجموعه‌هاست که با عنوان «راه روشن» با موضوع نقد و بررسی تاریخچه و شبهات وهابیت تقدیم می‌گردد. امید است نویسندگان، پژوهشگران و اندیشمندان گرامی با ارائه دیدگاه‌ها و نظرات نافذ خویش، ما را در رسیدن به این مهم یاری رسانند.

سید نورالله موسوی نیا (مدیر کل تبلیغات اسلامی استان بوشهر)

پیش گفتار

از آن جا که وحدت و انسجام امت اسلامی، روح همگرایی و هم دلی و همراهی را در کالبد جوامع اسلامی می‌دمد و به حیات بشری روحی تازه می‌بخشد و باعث می‌گردد که انسان‌ها هویت خود را بیابند و دشمنان و معاندان، از این اتحاد مسلمین جرأت تجاوز به حدود و حقوق آن‌ها را نداشته باشند و هراس در دل آنان انداخته شود؛ از این رو دشمنان وادار شده‌اند که همواره در کمین ضربه زدن به حیثیت و جان و مال مسلمین برآمده و برای رسیدن به اهداف شوم خود به ظاهر دست دوستی و همکاری دراز نموده تا به مرور زمان هویت دینی را از آنان سلب نمایند. به شهادت تاریخ، استعمار و فروخته که هدفی جز ضدیت با دین و معنویت و اخلاق و حتی مردم و سرزمین آباء و اجدادی خود ندارند سعی بر رسیدن به آرمان‌های ضد بشری خود داشته و دارند.

یک زمان آتاتورک و رضاخان را در دو کشور بزرگ و مسلمان ترکیه و ایران به جان مردم می‌اندازند و سعی می‌کنند که به ارزش‌ها لطمه وارد نمایند.

زمانی دیگر افرادی را در عراق و افغانستان و عربستان و سایر بلاد اسلامی با اندیشه‌ی استعماری خویش وارد عمل می‌کنند.

تاریخ شاهد بوده که در دو سده‌ی اخیر دست‌های کثیف استعمار از آستین شبه مسلک‌های انحرافی و خرافی همچون بهائیت و وهابیت بیرون آمده تا در محتوای غنی اسلام ناب محمدی (ص) خدشه ایجاد نماید.

زخم‌های کاری و جانکاهی که توسط این فرقه‌های ضالّه و مبّغین آن بر پیکره و اندام اسلام عزیز و مذهب حقّی تشیع وارد آمده چیزی نیست که به این سادگی التیام یابد.

حضرت امام خمینی (رض) در این خصوص می‌فرماید: «مگر مسلمانان نمی‌بینند که امروز مراکز وهابیت در جهان به کانون‌های فتنه و جاسوسی مبدل شده‌اند که از این طرف اسلام اشراقیت، اسلام ابوسفیان و در یک کلمه اسلام آمریکائی را ترویج می‌کنند» همچنین مقام معظم رهبری، حضرت آیت الله خامنه‌ای می‌فرمایند: «امریکا وهابیت را علیه وحدت مسلمین تجهیز کرده است... وهابیت را برای ضربه زدن به وحدت و ایجاد پایگاهی مثل اسرائیل در بین جامعه‌ی مسلمانان به وجود آورده‌اند.» لذا در بلاد اسلامی همه‌ی مسلمانان اعم از شیعه و سنی بایستی متوجه این خطر بزرگ دین سوز استکبار جهانی بوده و با تمسّک به قرآن کریم و سنت نبی محمدی (ص) دست وحدت به یکدیگر داده و در مقابل این سیل بنیان‌کن مقاومت جانانه و سرسختانه نمایند.

انقلاب اسلامی احیاگر اسلام و عظمت مسلمین است که بارقه‌های امید را در دل‌های اهل ایمان به وجود آورده است. این انقلاب بیدارگر همواره با گروه منحرف و وابسته‌ی وهابیت که با پشیمانی اربابان جنایتکار خود به مذهب تشیع و مکتب اصیل اسلام هجوم فرهنگی آورده و با دروغ‌ها و تهمت‌های ناروا در صدد خدشه وارد کردن به آن گردیده‌اند، مقابله می‌نماید. تا جایی که امام خمینی (رض) می‌فرمایند: «اسلام و مذهب مقدس جعفری مدّی است در مقابل اجانب و عمال دست‌نشانده‌ی آن‌ها... قرن‌هاست که با نیرنگ‌های مختلف برای شکستن این سد نقشه می‌کشند. گاهی از راه مسلّط کردن عمال خبیث وهابیت و... اجانب غارتگر، با زنده بودن این مکتب بزرگ، هرگز به آرزوی غیر انسانی خود نمی‌رسند. ناگزیر هستند مذهب مقدس تشیع و روحانیت را که پاسداران آن هستند به هر وسیله تضعیف کنند و بکوبند.»

مقدمه

اندیشمندان عامه «اهل سنت» از دیرباز، نگاهی نقادانه به فرهنگ و معارف شیعی داشته‌اند، و همواره پوشش‌ها و شبهاتی را مطرح می‌کردند که این رویکرد با ظهور وهابیت در شبه جزیره عربستان، روند فزاینده‌ای به خود گرفت. به ویژه که پس از پیروزی انقلاب پوشکوه اسلامی ایران با روش‌های مدرن و با استفاده از رسانه‌های عمومی، اینترنت و ماهواره در سطح وسیعی گسترش یافته است.

این تهاجم‌ها در سال‌های اخیر گسترش چشمگیری داشته به گونه‌ای که از مردم عادی تا استادان، دانشجویان و دانش‌آوران و حتی روحانیان کاروان‌های حج را در برگرفته است.

گرچه بیشتر این شبهات، افترا و دروغ و یا جهل و نادانی است و ناشی از غرض ورزی است و ما در این کتاب به حدود ۴۵ مورد از آن‌ها اشاره کرده‌ایم و به کمک قرآن و روایات پیامبر (ص) و کتب معتبر اهل سنت و تشیع استفاده نموده‌ایم؛ ولی این مسئله مسئولیت استادان و دانش پژوهان را در پاسخگویی نمی‌کاهد، چرا که مخالفان مکتب نورانی اهل بیت (ع) هرگز فکر نمی‌کردند که ملت شجاع و مؤمن ایرانی بتوانند با پشتوانه فرهنگ غنی شیعه، این گونه به صحنه بیاید و با دست خالی، ولی با قلبی آکنده از ایمان و عشق به اسلام و تشیع علوی حکومت اسلامی را بر پایه فقه شیعه تأسیس نماید.

مخالفان مکتب اصیل و انسان ساز اهل بیت رسول خدا (ص) و طالبان زور و زور با گسترش فرهنگ تشیع، موقعیت خود را در خطر می‌بینند؛ از این رو با تالیف کتاب‌های ضد شیعی سراسر تهمت و دروغ، سعی در مخدوش کردن چهره‌های نورانی مذهب تشیع در سطح جهان دارند.

در زیر به نمونه‌هایی از آن سخنان بی اساس دشمنان اشاره می‌کنیم:

۱- ابن تیمیه، نظریه پرداز برجسته فرقه وهابیت، می‌نویسد:

«رویکرد شیعیان به اسلام» نه از روی علاقه و نه به خاطر ترس از مسلمانان بوده، بلکه هدفشان، نابود کردن اسلام بوده است. (منهاج السنه، ج ۱، ص ۲۳)

۲- «زنان شیعه همانند زنان یهود عده نگه نمی‌دارند. (همان، ص ۲۵)

۳- شیعیان، همانند یهود اموال دیگران را بر خود حلال می‌شمارند. (همان، ص ۲۶)

۴- ابراهیم سلیمان جبهان، نویسنده مصری، می‌گوید: شیعیان ازدواج با مادر را یک نوع نیکی به والدین می‌شمارند و از بزرگ‌ترین وسیله‌های تقرب به خداوند متعال می‌دانند. (تبذیر الظلام، ص ۲۲۲)

۵- دکتر عبدالله محمد غریب، دانشمند مصری، در کتاب سراسر دروغ و تهمت خود می‌نویسد: نهضت [امام] خمینی، یک نهضت مجوسی، عجمی و کسروی است، نه نهضت اسلامی، عربی و محمدی. (وجاء دورا مجوس، عبدالله محمد غریب، ص ۳۷۵)

- می‌دانیم که خطر حاکمان تهران بر اسلام از خطر یهود بر اسلام، سخت‌تر است. از آنان هیچ امید خیری انتظار نمی‌رود و نیک می‌دانیم که آنان به زودی با یهود، هم داستان شده و به جنگ مسلمانان خواهند آمد. (همان، ص ۳۷۴)

دکتر ناصر قفاری در رساله دکترای خود که اینک کتاب درسی دانشگاه مدینه است، می‌نویسد: خمینی، نام خود را در اذان نمازها داخل کرده و حتی نام خود را بر نام پیامبر مقدم نموده است. در ایران، اذان در نمازها بعد از اعلام خمینی

به عنوان حاکم ایران و حاکم همه جوامع اسلامی چنین است: الله اکبر، الله اکبر، خمینی رهبر. یعنی خمینی پیشوای ماست، شهادت می‌دهیم که محمد (ص) فرستاده خداست.

جای بسی تأسف و تأثر است که کتاب‌هایی که بر ضد جنایات صهیونیست‌ها در فلسطین اشغالی نوشته می‌شود، بسیار کمتر از کتاب‌هایی است که بر ضد شیعیان تألیف می‌گردد. حال اهل معرفت و بینش بایستی عاقلانه و منصفانه به قضاوت بشنوند که مذهب پویا و حقه‌ی تشیع که همواره مدافع قرآن و دین و سنت ناب محمدی بوده است و بایستی از زحمات بیش از هزار سال معصومین (ع) گرفته تا علمای بزرگی همچون شیخ مفید، سید رضی، سید مرتضی، علامه حلی، شیخ طوسی، شیخ طبرسی و هزاران خورشید تابان علم و معرفت این گونه استقبال گردد؟

لذا این مسائل حقیر را بر آن داشت تا به طور مستند و با کمک از منابع متقن و محکم و اصیل اسلامی هم از دیدگاه وحی الهی و کتب اهل سنت و تشیع در روشنگری حقایق اثری هر چند مختصر به نوشته تحریر در بیاورم تا علاقه‌مندان منصف با مطالعه‌ی آن به کشف حقایق نائل گردند.

امید است این اثر مختصر مورد قبول درگاه لایزال احدیت قرار گیرد و در روز واپسین عامل نجات این حقیر گردد. ضمناً از آن حائز که هیچ اثری غیر از وحی الهی و کلام ناب معصومین خالی از اشکال و ایراد نبوده و نیست و کمتر اثری وجود دارد که چنین باشد؛ لذا اگر خوانندگان محترم در این مجموعه با اشکالی مواجه شدند ضمن ارشاد این حقیر، مرا مورد عفو قرار دهند. ما توفیقی الا بالله علیه توکلت و الیه انیب.

بدعت و درک معنای آن

با توجه به مواردی که در این کتاب به عرض خوانندگان محترم رسانیده می‌شود می‌توان گفت که فرقه‌ی وهابیت درک درستی از بدعت ندارد و دچار توهم شدیدی شده است، به طوری که هر چیزی را که مخالف تفکرات آن‌ها باشد با عینک بدبینی بدعت می‌شمارد.

ما در صدد این هستیم که نخست معنای درستی از دیدگاه لغت شناسان برای واژه‌ی «بدعت» ارائه دهیم. سپس آن را از دیدگاه قرآن و سنت بررسی کرده، آن‌گاه به نمونه‌هایی از موارد مطرح شده از دیدگاه وهابیت اشاره نمائیم.

❶ بدعت، یعنی: دینی یا قانونی نو آوردن، که در قرآن و سنت نباشد. (معارف و معاریف ذیل واژه بدعت، ص ۷۰)

❷ بدعت، یعنی: چیز نو پیدا شده، رسم و آیین نو، عقیده تازه، مخالف دین. (فرهنگ عمید، حسن عمید)

❸ بدعت، یعنی: بدید آوردن چیز نو و بی سابقه و عمل نو و جدیدی است که نمونه نداشته باشد. (وهابیت از منظر عقل و شرع، دکتر سید احمد حسینی قزوینی، ص ۲۲۴)

معنای شرعی بدعت

علاوه بر آن چه که شرح داده شد، می‌توان بدعت را این گونه تعریف کرد: بدعت عبارت از هر گونه افزودن و یا کاستن در دین می‌باشد، که غیر از این معنایی است که در معنای لغوی آن گذشت.

راغب اصفهانی، این عالم سنی مذهب، در کتاب معروف «مفردات الفاظ قرآن» در صفحه ۳۹، چنین می‌نویسد: بدعت در دین، گفتار و کرداری است که